

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Гж1-2855/22
03.03.2023. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија: Јасминке Вукановић, председника већа, Радмиле Николић и Данијеле Савић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Новица Јовановић, адвокат из ..., против туженог ББ ДОО ..., кога заступа пуномоћник Александар Јанковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Јагодини П1-218/22 од 05.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 03.03.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог ББ ДОО и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Јагодини П1-218/22 од 05.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1-218/22 од 05.05.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је поништено као незаконито решење туженог број НР 0541/20 од 07.04.2020. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и призна му сва права на раду и по основу рада. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 135.750,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке о трошковима.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у целости из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 ЗПП.

Испитујући првостепену пресуду на основу члана 386 ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20) и у границама жалбених разлога, Апелациони суд је утврдио да жалба није основана.

Првостепена пресуда није донета уз битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1 до 3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни уз битну повреду из тачке 12 наведене законске норме на коју се жалбом неосновано указује, јер је изрека пресуде јасна и разумљива, не противречи сама себи ни разлозима пресуде, тако да супротно наводима жалбе не садржи недостатке због којих се не би могла испитати.

Такође, у првостепеном поступку није учињена ни битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374 став 1 у вези члана 8 ЗПП, на коју се жалбом посредно указује, јер је првостепени суд на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка одлучио по свом уверењу које ће чињенице да узме као доказане.

Неосновано се жалбом истиче да је првостепена пресуда донета на основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, као и уз погрешну примену материјалног права.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, тужилац је био у радном односу код туженог у укупном трајању од две године и шест месеци. Уговором о раду од 27.09.2019. године засновао је радни однос на неодређено време за обављање послова на радном месту помоћни оператер у дивизији сечења Аниме, са ступањем на рад дана 11.10.2019. године, а сходно члану 3 уговорио је шест месеци пробног рада, с тим да пре истека овог периода оба уговарача могу раскинути уговор уз отказни рок од пет дана. Пре закључења наведеног уговора тужилац је са туженим закључио више уговора о раду на одређено време, између осталог, и уговор од 07.06.2018. године на временски период од шест месеци којим је у члану 4 прописано да ће тужилац обављати послове радног места помоћни оператер у дивизији сечења Аниме. Наведеним уговором од 07.06.2018. године тужилац је уговорио пробни рад за исте послове. Оспореним решењем, тужиоцу је дана 10.04.2020. године престао радни однос истеком рока за који је уговорен пробни рад, јер није показао одговарајуће радне и стручне способности. У образложењу овог решења, наведено је да је свеобухватном анализом рада тужиоца, његов надређени стекао уверење да за време пробног рада није задовољио критеријуме и стандарде послодавца и није показао одговарајуће радне и стручне способности за даљи наставак рада код туженог, због чега су се стекли услови за отказ уговора о раду.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд закључио да је оспорено решење незаконито, па је применом одредби материјалног права на које се позвао у образложењу побијане пресуде, усвојио тужбене захтеве и одлучио као у ставовима првом и другом изреке побијане пресуде, али не из разлога изнетих у образложењу поменуте пресуде. Наиме, првостепени суд је закључио да се пробни рад са запосленим може уговорити само у трајању од шест месеци, односно само првим уговором о раду, који услов је тужилац већ испунио радећи на истим пословима по уговору о раду од 07.06.2018. године (помоћни оператер у дивизији сечења Аниме), због чега је тужиоцу незаконито отказан уговор о раду оспореним решењем, јер није показао одговарајуће радне и стручне способности на истим пословима на којима је већ претходно испунио услове пробног рада. Међутим, код чињенице да је тужилац и следећим уговором

о раду од 27.09.2019. године са туженим за исте послове - помоћни оператер у дивизији сечења Аниме поново уговорио пробни рад у трајању од шест месеци, а такав уговор, па ни одредбу о пробном раду није поништавао, Апелациони суд налази да је тужбени захтев основан, али из других разлога.

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде у ставовима првом и другом изреке, жалбени наводи туженог суштински се свде на тврдње да је тужилац закљученим уговором о раду од 27.09.2019. године уговорио пробни рад у трајању од 6 месеци; да је за наведени период извршена процена радних способности тужиоца од стране непосредног руководиоца; да је процењено да тужилац нема потребне радне и стручне способности за обављање послова за које је засновао радни однос са пробним радом у смислу члана 36 Закона о раду, те да је услед свега наведеног оспорено решење туженог у свему законито.

Апелациони суд је ценио овакве жалбене наводе и утврдио да су исти неосновани. Наиме, одредбом члана 36 Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење) прописано је да се уговором о раду може уговорити пробни рад за обављање једног или више повезаних, односно сродних послова утврђених уговором о раду (став 1); да пробни рад може трајати најдуже шест месеци (став 2); да послодавац или запослени могу за време пробног рада да откажу уговор о раду са отказним роком који не може бити краћи од пет радних дана и да је послодавац дужан да образложи отказ уговора о раду (став 3) и да запосленом који за време пробног рада није показао одговарајућу радну и стручну способност престаје радни однос даном истека рока одређеног уговором о раду (став 4). Идентичне одредбе саджане су и у члану 8 Правилника о раду туженог од 21.12.2017. године (ставови 1 – 4), док према ставу 5 тог члана Правилника резултате које је запослени показао за време трајања пробног рада оцењује руководиоца сектора, односно службе у којој запослени ради (непосредни руководиоца), описном писменом оценом, коју доставља директору.

Дакле, наведеним одредбама материјалног права предвиђена је могућност уговарања пробног рада за послове за које послодавац сматра да је неопходна претходна потреба провере знања и способности. Пробни рад у суштини представља заснивање радног односа под одложним условом тек ако запослени покаже задовољавајуће резултате радне способности у току трајања пробног рада у складу са актом послодавца, који у поступку провере, односно оцене, сачињава извештај о томе да ли је запослени задовољио унапред прописане критеријуме. Чињеница је да сходно поменутој одредби члана 8 став 5 Правилника о раду туженог оцену рада запосленог даје руководиоца сектора, односно непосредни руководиоца, међутим, наведени поступак оцене извршен од стране послодавца мора бити проверљив, с обзиром на то да се у судском поступку оцене законитости појединачног акта којим је одлучено о престанку радног односа запосленог цени читав поступак који је претходио његовом доношењу, и то не само са формалноправног, већ и са материјалноправног становишта, јер запослени треба да зна да ли су разлози за отказ уговора о раду уследили из субјективних или објективних разлога, чиме се омогућава и контрола у погледу правилности примене одговарајућег материјалног прописа. Наведено подразумева обавезу послодавца да оцену радних и стручних

способности запосленог врши применом претходно прописаних критеријума и стандарда, како би се могла испитати правилност и законитост тако извршеног оцењивања и отклонила сумња у прозивољност одлучивања послодавца о конкретном праву запосленог. С тим у вези, тужени је у образложењу оспореног решења, као разлог његовог доношења, навео да тужилац није задовољио критеријуме и стандарде послодавца и није показао одговарајуће радне и стручне способности за даљи наставак рада код туженог, при чему тужени послодавац у конкретном случају није доказао да је резултате рада тужиоца, за време трајања уговореног пробног рада, оценио применом претходно прописаних и јасно дефинисаних критеријума, те на бази такве оцене донео одлуку о престанку радног односа тужиоца, нити какве то предвиђене стандарде туженог тужилац није задовољио током истог периода, због чега је по оцени овог суда, а супротно жалбеним наводима, оспорено решење незаконито. Ово посебно код чињенице што у оспореном појединачном акту послодавац није навео да ли је и које критеријуме прописане актом послодавца применио приликом оцене рада тужиоца током спорног периода, и на који начин, а био је дужан да наведе све околности и чињенице из којих произлази основаност разлога за отказ уговора о раду, због чега исти није доказао основаност конкретно употребљеног отказног разлога. Између странака није уговорено на који начин ће се проверавати стручне и радне способности тужиоца, а тужени није доказао које критеријуме и стандарде туженог тужилац није испунио у посматраном периоду, па су жалбени наводи којима се указује на законитост побијаног решења оцењени неоснованим и без утицаја на другачије пресуђење у овој правној ствари.

С обзиром на то да је оспорено решење туженог о отказу уговора о раду тужиоца поништено као незаконито, то је по оцени Апелационог суда правилно првостепени суд сходно одредби члана 191 став 1 Закона о раду одлучио и о захтеву тужиоца за враћање на рад, јер реинтеграција запосленог у смислу наведене законске норме представља управо последицу поништавања одлуке о престанку радног односа.

Како ниједан жалбени навод није довео у сумњу законитост и правилност ожалбене пресуде у ставовима првом и другом изреке, Апелациони суд је применом члана 390 ЗПП одлучио као у изреци ове пресуде, с тим што је потврдио и решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке побијане пресуде, јер је исто донето правилном применом одредаба чланова 153 и 154 ЗПП и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 112/12, 99/20 и 37/21), при чему се жалбом конкретно ни не оспорава висина досуђених трошкова поступка.

**Председник већа - судија
Јасминка Вукановић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Весна Алексић**